
COOPERARE BILATERALĂ

Misiunea oficială în Bulgaria a Institutului Național de Statistică al României

La începutul lunii aprilie 2011 s-a organizat la sediul Institutului Național de Statistică al Bulgariei o misiune de nivel înalt, urmare invitației președintei INS, dna Mariana Kotzeva. Misiunea la care a participat o delegație a Institutului Național de Statistică al României condusă de prof. univ. dr. Vergil Voineagu, președintele INS, a avut ca obiective principale discutarea problematicii Recensământului populației și locuințelor, acțiune de anvergură ce se realizează în anul 2011 în ambele țări în contextul **Rundei Mondiale 2010 a recensământului populației**; discutarea metodologiei de realizare a statisticilor privind migrația, a problemelor critice cu care se confruntă statistica oficială a ambelor țări și identificarea de posibile soluții comune pentru rezolvare; discutarea progreselor realizate de ambele institute de statistică în activitățile Grupului de lucru constituit în contextul Proiectului european “Sponsorizarea comunicării în statistică”.

Problematika recensământului populației și locuințelor a fost abordată în cadrul discuțiilor desfășurate în două orașe ale Bulgariei respectiv, Gabrovo și Veliko Târnovo.

Potrivit Regulamentului (CE) nr. 763/2008 al Parlamentului European și al Consiliului privind Recensământul populației și al locuințelor, în toate statele membre ale UE, se vor desfășura recensăminte în anul de referință 2011.

Recensământul populației și locuințelor a fost efectuat cu succes în Bulgaria în luna februarie (1-28 februarie) a acestui an, fiind precedat de un recensământ de probă ce a avut loc în luna septembrie 2010.

Având în vedere faptul că, potrivit cadrului legal aprobat Recensământul Populației și Locuințelor din România urmează să se desfășoare în luna octombrie a acestui an, precedat de un recensământ pilot în luna mai, misiunea în Bulgaria a constituit un prilej oportun și util pentru schimbul de experiență cu colegii bulgari în domeniile: metodologie, organizare, rezolvare de probleme critice, identificarea de soluții pozitive folosite de Partea bulgară în cursul recensământului care să poată fi aplicate și în practica recensământului

românesc, implicit relevarea unor dificultăți și alternative neadecvate constatate în experimentul bulgar care să fie evitate de Partea română.

Din discuții, au rezultat următoarele aspecte mai importante:

- Recensăminte în Bulgaria care au precedat celui din 2011 au avut loc în anii: 1900, 1905, 1910, 1920, 1926, 1934, 1946, 1956, 1965, 1975, 1985, 1992 și 2001.
- Potrivit rezultatelor preliminare ale Recensământului Populației și Locuințelor 2011 din Bulgaria, populația acestei țări însumează 7.351 mii persoane. Populația cea mai numeroasă a fost la Recensământul din 1985 când populația Bulgariei a fost de aproape 9 milioane (8.949 mii) persoane.
- Față de recensământul anterior (2001) populația Bulgariei a scăzut cu aproximativ 582 mii persoane (-9,3%). Conform explicațiilor reprezentanților bulgari cauzele reducerii (relativ ridicate) a numărului populației sunt atât sporul negativ, cât mai ales migrația externă.

O situație similară cu cea din Bulgaria se așteaptă să rezulte și în cazul Recensământului Populației și al Locuințelor din România.

Organizarea recensământului în Bulgaria

Coordonarea întregului recensământ a revenit INS Bulgaria.

- Au fost constituite 28 de comisii de recensământ districtuale (regionale) și 309 comisii municipale cu sarcini de coordonare a recensământului pe plan local.
- Lucrările pregătitoare au avut la bază Registrul de populație și sectorizarea realizată la recensământul anterior (2001) menite să asigure comparabilitatea datelor pe zone mici. Datorită modificărilor intervenite în ultimii 10 ani, aceasta a fost actualizată, fiind păstrate contururile inițiale.
- La această activitate și-au adus o contribuție însemnată statistica districtuală și administrația locală.
- Au fost constituite aproximativ 40 mii sectoare de recensământ. Personal implicat aproximativ 40 mii recenzori și 10 mii coordonatori recensământ, selectați de către municipalități, validați de către INS Bulgaria și verificați de către poliție privind cazierul.
- Au fost organizate aproximativ 500 sesiuni de instruire de câte o zi în diverse locații, asigurate de autoritățile locale. Sălile unde s-au făcut aceste instruirii au fost puse la dispoziție de administrația locală în săli de conferințe, școli, și chiar în cluburi unde se întâlnesc persoanele vârsnice (de socializare)

-
- Personalul disponibil din aparatul ststistic și cel al administrației districtuale au participat , în calitate de instructori la aceste instruirii.
 - A fost organizat un sistem informațional de tip call center unde populația se informa despre anumite situații concrete (exemplu : identificarea recenzorului) iar coordonatorii au avut cartele telefonice preplătite pentru a lua legătura cu comisiile locale în vederea rezolvării unor probleme deosebite.
 - Persoanele care datorită unor cauze deosebite nu au putut fi recenzate s-au prezentat la comisiile locale pentru a fi înregistrate.

Sistemul de culegere a datelor de la populație a fost pentru prima data utilizat în Bulgaria (în speța în ceea ce privește prima fază a recensământului), astfel:

- Completarea chestionarelor electronice și transmiterea informațiilor prin intermediul internetului (prima etapă)
- Colectarea datelor de către recenzori (în sistem clasic) prin interviu față în față pentru restul populației care nu a folosit internetul conform primei faze
- Introducerea manuală a datelor

Utilizarea internetului a fost apreciată ca un real succes marcat prin obținerea în acest fel a informațiilor într-un procentaj surprinzător de ridicat (42% din totalul populației, 70% din populația municipiului Sofia). Modul folosit de completare prin internet s-a bazat pe transmiterea individuală a datelor de către deținătorii de calculatoare și beneficiari ai legăturii la serviciul de internet.

Metodologia recensământului și instrumentarul folosit (chestionarele de recensământ, manualele și alte materiale)

Formularul de de bază a cuprins :

- 9 indicatori privind clădirile ;
- 20 indicatori privind locuințele ;
- Lista persoanelor temporar prezente ;
- Lista membrilor gospodăriilor ;
- 34 indicatori privind persoanele din gospodării

În chestionarele de recensământ au fost un numar de 7 indicatori (4 generalizatori și 3 derivați ai acestora) la care raspunsul era facultativ

(apartenența la un grup etnic, apartenența la un cult religios, limba maternă, și starea de sănătate).

Campania publicitară

Au fost alese cele mai moderne mijloace de promovare pentru recensământ.

Acțiunile au vizat două paliere : național și local. În cadrul promovării la nivel național au avut intervenții în mass media personalitățile implicate în recensământ la nivel central explicând importanța acestei anchete statistice și utilitatea obținerii informațiilor corecte pentru deciziile care se vor lua pe plan național. Primul-ministru bulgar a susținut în cadrul unor conferințe organizate cu șefii autorităților locale importanța recensământului mobilizând autoritățile să ia parte activă la recensământ. De asemenea, a avut mai multe apariții pe posturile TV, într-una dintre acestea simulând exercițiul de completare a datele sale personale în direct, prin internet.

Un mijloc eficient s-a demonstrat a fi atragerea tineretului (prin școli și universități), aceștia urmând a fi încadrați ca recenzori și coordonatori.

Conducerea INS Bulgaria alături de personalul direcțiilor de statistică din fiecare district au avut acțiuni de promovare care au acoperit toate localitățile având la dispoziție materiale publicitare adecvate .

Problematika statisticilor migrației populației

Schimbul de experiență cu partea bulgară a abordat și unele probleme specifice în ceea ce privește colectarea, analiza și prelucrarea datelor privind migrația internațională apreciată ca o problemă cu impact major asupra nivelului și structurii indicatorilor demografici ai celor două țări, iar pe de altă parte, asupra indicatorilor de dezvoltare economică și aspectelor sociale.

Progrese în activitatea Grupului de lucru constituit în contextul proiectului european “Sponsorizarea comunicării în statistică”

Discuțiile au făcut referiri cu privire la activitatea pe care cele două țări o desfășoară în cadrul grupului de coordonare asupra comunicării în statistică, constituit sub egida EUROSTAT, format din conducătorii institutelor naționale de statistică din Spania, Bulgaria, Republica Cehă, Estonia, Germania, Lituania, Elveția, Suedia, Marea Britanie și **România**. Grupul și-a propus conturarea de inițiative în domeniul comunicării ținând următoarele segmente: îmbunătățirea vizibilității Sistemului Statistic European

și a statisticilor naționale și comunitare, îmbunătățirea imaginii Sistemului Statistic European, îmbunătățirea imaginii INS-urilor Statelor Membre ale UE și a EUROSTAT-ului, creșterea credibilității datelor statistice europene în mass-media, conștientizarea importanței statisticilor pentru toate categoriile de utilizatori.

În acest context, România, Bulgaria și Lituania s-au constituit într-un grup de lucru care, sub coordonarea EUROSTAT, și-a propus dezvoltarea unui set de recomandări pentru funcționarea unei școli web de statistică.

* * *

Discuțiile între cele două delegații s-au desfășurat într-o atmosferă de bună colaborare și înțelegere reciprocă. Cu prilejul misiunii, președintele INS, șeful delegație române, prof. univ. dr. Vergil Voineagu și prof.univ. dr. Mariana Koteva, au acordat interviuri unor posturi mass-media și, de asemenea, au făcut expuneri și au dat răspunsuri în cadrul unei Conferințe de presă organizată la sediul Primăriei din orașul Veliko Târnovo.